

Tranh ch p lãnh h i : ch nghĩa dân t c bùng phát

□

*B u tình ph n đ i TT Hàn Qu c vi ng thăm đ o Dokdo/ Takeshima
REUTERS/Yuriko Nakao*

Tranh ch p ch quy n Nh t -Trung trên qu n đ o Senkaku/Đi u Ng , gi a Nh t B n và Hàn Qu c trên đ o Takeshima/Dokdo. Nh t báo Le Monde có bài phân tích ch đ này v i dòng t a c nh báo :

«Dân t c ch nghĩa bùng phát t i Châu Á » .

Quan h Nh t-Hàn v a qua g p c n sóng gió ch vì tranh ch p lãnh h i trên đ o Takeshima/Dokdo.

Phía Hàn Qu c đã có đ ng thái m nh qua vi c t ng th ng Hàn Qu c Lee Myung Bak đ n thăm hòn đ o này. M t khác, ông Lee Myung Bak còn yêu c u Nh t hoàng Akihito chính th c có l i xin l i v vi c trong th i k quân đ i Nh t B n chi m đ ng Tri u Tiên, 200 000 ph n Tri u Tiên b bu c làm nô l tình đ c trong quân đ i Nh t B n.

T báo nh n đ nh, ông Lee Myung Bak mu n kh i đ y n i đau quá kh th i chi n tranh ngay tr c th m b u c t ng th ng Hàn Qu c. Th nh ng Le Monde c nh báo, coi ch ng chiêu bài này s làm b c phát thái quá ch nghĩa yêu n c c a ng i Hàn Qu c, kh i l i quá kh h n thù gi a hai dân t c Nh t-Hàn.

Đ n v i Trung Qu c, Le Monde nh n đ nh, ch nghĩa dân t c cũng bùng phát t i n c này. Theo m t thăm dò h i tháng 6/2012, ng i dân hai n c có nh n xét v nhau r t tiêu c c. Ng i Nh t ác c m v i ng i Trung Qu c vì cho r ng chính ph B c Kinh có nh ng hành đ ng không đ p nh : h ng hách v i láng gi ng, ích k khi ch y theo l i ích kinh t b m c môi tr ng, đòi h i ch quy n vô căn c .

Trong khi đó, khi nh c đ n ng i Nh t, thì ng i Trung Qu c nh ngay đ n nh ng năm tháng đau th ng mà quân đ i Nh t đã gây cho ng i Trung Qu c nh v th m sát Nam Kinh 1937 hay vi c ph n Trung Qu c làm nô l tình dùng cho quân đ i Nh t.

Nh v y, Nh t B n thì đ a vào hi n t i đ ghét Trung Qu c, còn Trung Qu c thì găm vào quá kh đ thù h n Nh t B n.

Trong tranh ch p lãnh th trên qu n đ o Senkaku/Đi u Ng , ch nghĩa dân t c ngày càng dâng cao ng i Nh t, bi u hi n qua vi c nhi u ng i Nh t, trong đó có c ngh sĩ, đ n qu n đ o tranh ch p c m c đ kh ng đ nh ch quy n.

Thánh áng, đä tránh căng tháng quá mác väi Bác Kinh, chính phá Tokyo đã có cách hành xänh mä xoa däu tình hình qua viäc bät räi träc xuät 14 ngä i Trung Quác Häng Kong đän quän đäo tranh chäp, hay nhä viäc bät räi thä mät thuyän träng Trung Quác häi năm 2010.

Le Monde nhäc läi, khi lên näm quyän vào tháng 8/2009, Đäng Dân Chä Nhät Bän chä träng thiät läp läi quan hä väi Hoa Kä trên cä sä bình đäng và tăng cäng quan hä väi các näc Chäu Á khác. Mät năm sau đó, thä träng phe dân chä ông Yukio Hatoyama đã phäi tä chäc sau khi đã gây căng thäng yêu cäu Hoa Kä rút căn cä quân sä khäi Okinawa.

Chính phä kä nhiäm thì tä ra häi hät väi Trung Quác và Hàn Quác, trong khi träc đây, các chính phä Dân chä tä do đã biät gác läi quá khä đä tăng cäng häp tác väi hai näc láng giäng này.

Hiän täi, tranh chäp chä quyän cäa ba näc này điän ra trong bäi cänh chớp bu lãnh đäo ä mäi näc säp thay đäi : Đäng Cäng sän Trung Quác säp häp đäi häi toàn quäc, bäu cä träng thäng Hàn Quác cũng gän kä, bäu cä Quác häi träc thäi hän cũng có thä điän ra täi Nhät Bän.

Trong bäi cänh đó, đä läy lòng dân, nhà cäm quyän ba näc không thä có đäng thái nhäng bä trong tranh chäp chä quyän. Và nhä väy thì quan hä ngoäi giao cäa ba näc sä gäp nhiäu sóng gió, có nguy làm chä nghĩa dân täc ä mäi näc trä nên quá trän, gây häu quä đáng tiäc.

Vän nän ma túy đäa cä hành tinh

Tä Á sang Âu, hiän täi đäu đäu cũng có bóng dáng cäa các tä chäc buôn bán ma túy. Qui mä cäa vän nän này län đän mäc mà các chuyên gia đã gäi đó là «Cuäc khäi nghĩa cäa bän täi phäm ».

Nhät báo Công Giáo La Croix phän ánh chä đä này qua bài viät : «Buôn läu ma túy, mät vän nän cäa cä hành tinh ».

Nh c đ n s hoành hành c a n n buôn bán ma túy đ u tiên ph i k đ n Mêhicô. Đ b o v l i ích, b n buôn ma túy không ng n ng i n súng ch ng l i chính quy n. Xung đ t gi a chính quy n và các t ch c ma túy t i Mêhicô nghiêm tr ng đ n m c mà La Croix cho r ng t ng đ ng v i tình hình chi n tranh.

Các t ch c mua bán ma túy ngày càng l n m nh nh vào tác đ ng c a quá trình toàn c u hóa và nh vào vi c đ n xâm nh p đ c vào th tr ng các n c m i phát tri n.

Các t p đoàn ma túy hi n có m ng l i b a vây kh p hành tinh. Tr c đây, các t p đoàn ma túy ch có m t nh ng n c đ c cho là truy n th ng trong vi c s n xu t ma túy, nh Colombia, Peru, Bolivia, Afghanistan, Lào, Mi n Đ i n, trong khi đó, hi n t i các t p đoàn này đã đ t chân r t đ c bên trong các qu c gia tr c đây v n ch là n c tiêu th ma túy nh M , các n c Châu Âu, các qu c gia vùng vi n đông Châu Á hay Braxin.

L ng khách hàng c a các t p đoàn ma túy hi n r t l n. c tính hi n có kho ng 10 tri u ng i s đ ng heroine, 20 tri u ng i dùng cocaine, t 120 đ n 220 tri u ng i s đ ng c n sa, nhi u tri u ng i dùng các ch t ma túy t ng h p. S l ng khách hàng kh ng l nh v y thì s ti n ki m đ c t vi c mua bán ma túy dĩ nhiên là r t l n, c tính lên đ n 300 t đô la.

Đ i v i n c Pháp, tình hình t i ph m ma túy cũng r t ph c t p, đ c bi t nh t là thành ph Marseille m i n nam. M c đ nghiêm tr ng c a h s ma túy t i Pháp l n đ n m c mà hôm nay th t ng Pháp Jean-Marc Ayrault ph i tri u t p m t cu c h p v i s có m t c a 15 b tr ng đ tìm gi i pháp.

Bill Clinton, m t lá bài quan tr ng c a ng viên Barack Obama

Trong chi n đ ch tranh c l n này c a t ng th ng Obama, c u t ng th ng Bill Clinton gi m t vai trò quan tr ng. Nh t báo Libération gi i thích t m quan tr ng này qua bài vi t : «Bill Clinton, lá bài m i c a Đ ng Dân Ch ».

Väa qua, mät tä báo Mä đã liät kê ra mät danh sách gäm 11 điäu mà täng thäng Obama cän thäc hiän näu muän đäng tái cä, trong đó điäu thä bäy đó là tän đäng täi đa sä äng hä cäa cäu täng thäng Bill Clinton. Và trong thäc tä, thì Đäng Dân chä đã thät sä tranh thä täi đa sä äng hä cäa ông Bill Clinton đäi väi äng viên Obama.

Täm quan träng cäa ông Clinton bäng län đän mäc mà ä đäi häi đäng Dân Chä täi Charlotte, các nhà chiän lä cä đäng này đã quyät đänh häy phän phát biäu cäa phó täng thäng Joe Biden và thay bäng bài phát biäu cäa ông Bill Clinton.

Cách đây bän năm, vä ông Bill Clinton là bà Hillary đã täng so kä väi ông Obama trong cuäc chäy đua giành vé đäi điän đäng Dân chä ra tranh cä täng thäng.

Khi äy, ông Bill Clinton đã nhiäu län chä trích ông Obama. Thä thì tä lúc nào hai bên bät đäu hàn gän quan hä ?

Libäration cho hay, theo nhäng nhän vät thân cän cäa ông chä cũ và ông chä hiän täi cäa Nhà Träng, thì chính ä käp cäa ông Obama đã mä läi làm hòa trä cä tä mùa hè năm 2011.

Räi häi tháng 9/2011, hai ông đã gäp nhau trong mät sân golf. Sau vài giä trao đäi, mà ä đó ông Obama đóng vai là ngäng iäng nghe, ông Bill Clinton bät đäu tham gia vän đäng cho quá trình tranh cä cäa ông Obama.

Cäu täng thäng Bill Clinton vän luôn đäng nhiäu ngäng iäng Mä yêu män, đäc biät ông có tài hùng biän rät lôi kéo quän chúng.

Khi ông còn đäng nhiäm, kinh tä Mä läi rät phát đät, bäi väy mà nhä mät chuyên gia nhän đänh, ông Bill Clinton có khä năng giäi thích và bänh väc thích häp nhät cho kät quä nhiäm kä väa qua vän bäu ám vä kinh tä cäa täng thäng Obama.

Hän näa, ông Bill Clinton còn có thä giúp täng thäng Obama tìm đäng sä äng hä ä täng läp

trung lưu da trắng tại Mỹ. Libération cho biết, từ đây đến ngày diễn ra bầu cử tổng thống, ông Bill Clinton đã có một chuyến hành trình hàng không gồm 12 giai đoạn đến các bang của ông viên Obama.

Tuy nhiên, giúp người cũng là giúp mình, tức việc của ông viên Obama không phải là không có lợi cho cựu tổng thống Bill Clinton. Cái lợi trước tiên : đây là công việc tốt nhất để ông lấy lợi nhuận hàng trên chính trường. Cái lợi lâu dài có thể là ông Bill Clinton đang dọn đường cho vợ ông bà Hillary ra tranh cử tổng thống vào năm 2016.

Dù sao đi nữa, thì sự ra mắt hàng của ông Bill Clinton dành cho ông viên Obama cũng là tín hiệu tốt lành đối với Đảng Dân Chủ. Hai bên đã biết gác lại quá khứ cùng hành động vì lợi ích chung của Đảng, một quá khứ căng thẳng hàng hàng đã qua rồi như lợi nhuận để nhả một giáo sư chính trị tại Mỹ : « Nước đã chảy qua cầu, lợi ích chung đã được tìm thấy, và thế là từ đây họ đi cùng chí nguyện ».

Căng thẳng vốn đeo bám các chiến binh khi đã rời khỏi chiến trường

Trên chiến trường, trạng thái căng thẳng quá mức (stress) khiến các chiến binh chiến đấu kém hiệu quả. Điều đó thì rõ rồi, nhưng theo một nghiên cứu của các nhà khoa học Hà Lan công bố, thì tình trạng stress không chỉ tồn tại khi các chiến binh đang chiến đấu trên thực địa, mà sau khi rời khỏi chiến trường nó vẫn còn tồn tại trong một thời gian khá dài.

Le Figaro quan tâm đến nghiên cứu này qua bài viết chuyên đề : « Stress chi phối dài dòng hàng chiến binh trở về từ chiến ».

Các nhà khoa học Hà Lan đã tiến hành chụp x-quang não của 33 quân nhân trước khi hàng hàng này được gửi đến chiến trường Afghanistan trong thời gian 4 tháng. Rồi sáu tuần sau và 18 tháng sau khi họ hết nhiệm vụ trở về, các nhà khoa học lại chụp x-quang não của họ.

Tất cả các chiến binh này không ai bị thương trên chiến trường, và trong giai đoạn chiến đấu họ là hàng hàng người bị stress.

Kết quả so sánh cho thấy, 18 tháng sau khi trở về từ chiến trường, tình trạng stress ở các chiến binh này vẫn chưa tan biến.

Nghiên cứu gần đây, nhóm các thành viên nhóm nghiên cứu cho biết, ngoài việc bị stress lâu dài như vậy, nếu sau khi hết stress rồi, thì các chiến binh này cũng sẽ dần dần bước vào trạng thái stress hơn so với bình thường.

Một nghiên cứu khác đặc biệt về chiến tranh ở Israel và Palestine quan tâm đến hậu quả của chiến tranh đối với trẻ em.

Kết quả nghiên cứu cho thấy, đối với các trẻ em từng là nạn nhân của các cuộc xung đột vũ trang, thì ngoài những triệu chứng căng thẳng, mệt mỏi, trầm cảm, các bé tuổi từ 8 đến 14, có tính khí trở nên thích bạo lực hơn.